

463/2004 Z.z.
VYHLÁŠKA

Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky
z 21. júla 2004

**o klasifikácii jatočného hovädzieho dobytká, jatočných tiel oviec
a o vydávaní osvedčenia o odbornej spôsobilosti**

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len ministerstvo) podľa § 6a ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona č. 23/2002 Z. z. ustanovuje:

§ 1

(1) Klasifikácia a zatried'ovanie jatočne opracovaných tiel hovädzieho dobytká do tried kvality sa vykonávajú vo všetkých bitúnkoch. Teľatá s hmotnosťou jatočne opracovaného tela nižšou ako 25 kg sa neklasifikujú. Klasifikácia a zatried'ovanie jatočne opracovaných tiel oviec do tried kvality sa vykonávajú v bitúnkoch, ktoré zabíjajú v priemere ročne viac ako 1 000 kusov jatočných oviec. Klasifikácii nepodliehajú jatočné telá oviec, ktoré sa nedodávajú na trh.

(2) Jatočné telá hovädzieho dobytká sa zatried'ujú do týchto kategórií, pričom kategória tela jatočného zvieraťa podľa veku, hmotnosti a pohlavia sa prevezme zo sprievodných dokladov zvierat:

- a) teľatá T jatočné telo zvieraťa bez ohľadu na pohlavie, staršie ako dva týždne, s hmotnosťou zvieraťa pred zabitím do 150 kg a s vlastnosťami a charakteristikami teľacieho mäsa, predovšetkým s bledoružovou farbou svaloviny; zvieratá musia byť kŕmené mliekom alebo mliečnymi kŕmnymi zmesami,
- b) mladý dobytok M jatočné telo ostatných zvierat bez ohľadu na pohlavie, s hmotnosťou pred zabitím vyššou ako 150 kg a vo veku do 12 mesiacov vrátane,
- c) mladé býky A jatočné telo mladých nekastrovaných zvierat samčieho pohlavia vo veku menej ako 2 roky,
- d) býky B jatočné telo ostatných nekastrovaných zvierat samčieho pohlavia,
- e) voly C jatočné telo kastrováných zvierat samčieho pohlavia,
- f) kravy D jatočné telo zvierat samičieho pohlavia, ktoré sa otelili,
- g) jalovice E jatočné telo zvierat samičieho pohlavia, ktoré sa ešte neotelili.

(3) Jatočné telo

- a) mladého dobytká, býkov, volov, kráv a jalovic je celé telo zabitého zvieraťa po vykvrvení, vyvrhnutí, bez kože, symetricky rozdelené na dve jatočné polovice, bez hlavy oddelenej od trupu pred prvým krčným stavcom, bez nôh oddelených v záprstnom a päťovom kĺbe, bez miechy, bez orgánov hrudnej, brušnej a panvovej dutiny vybratých aj s prirasteným lojom, bez pohlavných orgánov, bez obličiek, obličkového a panvového loja, ak ide o býky a voly, bez mieškového loja, ak ide o samice, bez vemena a prirasteneho vemenného loja, bez blanitej a mäsitej časti bránice, bez podkožného loja nad vrchným šálom, bez chvosta oddeleného medzi posledným krížovým stavcom a prvým chvostovým stavcom, bez krčnej cievy aj s prirasteným lojom,
- b) teliat je celé telo s obličkou, bez kože, bez hlavy oddelenej od trupu pred prvým krčným stavcom, bez nôh oddelených v záprstnom a päťovom kĺbe, bez orgánov hrudnej, brušnej a panvovej dutiny, bez krčnej cievy aj s prirasteným lojom.

(4) Jatočné telá oviec sa zaraďujú do týchto kategórií:

- a) jatočné jahňatá s hmotnosťou do 7 kg A jatočné jahňatá s jatočnou hmotnosťou do 7 kg vrátane,
- b) jatočné jahňatá s hmotnosťou od 7, 1 do 10 kg B jatočné jahňatá s jatočnou hmotnosťou od 7, 1 kg do 10 kg vrátane,
- c) jatočné jahňatá s hmotnosťou od 10, 1 do 13 kg C jatočné jahňatá s jatočnou hmotnosťou od 10, 1 kg do 13 kg vrátane,
- d) ovce do 12 mesiacov L mliečne jahňatá, jahňatá z výkrmu, jarky a barančeky,
- e) ovce nad 12 mesiacov S jarky, barančeky, bahnice, barany a škopy.

(5) Jatočné telo oviec je celé telo zabitého zvieraťa po vykvrvení, vyvrhnutí, bez kože, bez hlavy oddelenej od trupu pred prvým krčným stavcom, bez nôh oddelených v záprstnom a päťovom kĺbe, bez chvosta oddeleného medzi šiestym a siedmym chvostovým stavcom, bez orgánov hrudnej, brušnej a panvovej dutiny vybratých aj s prirasteným lojom, bez pohlavných orgánov, a ak ide o bahnice, bez vemena. Obličky a obličkový tuk sú súčasťou jatočného tela oviec.

(6) Hmotnosť jatočného tela je hmotnosť jatočne upraveného tela hovädzieho dobytká a oviec zistená vážením v teplom stave po zabíí, opracovaní a vykonaní veterinárnej prehliadky najneskôr do 60 minút od vykrovacieho vpichu. Hmotnosť sa zaokrúhľuje na celé kilogramy, ak ide o hovädzí dobytok, a na 0, 5 kg, ak ide o ovce; pri vážení elektronickými váhami sa hmotnosť uvádza v desatinách kilogramu.

(7) Prepočítaná hmotnosť po zabíí je hmotnosť jatočne upraveného tela hovädzieho dobytká zistená vážením v teplom stave po zabíí, vynásobená príslušným koeficientom uvedeným v prílohe č. 1.

(8) Klasifikácia jatočných tiel hovädzieho dobytká a jatočných tiel oviec určených na nutné zabitie sa nevykonáva.

§ 2

(1) Jatočný hovädzí dobytok a jatočné ovce sa pri prevzatí na bitúnok označujú¹⁾ tak, aby bola známa ich identita až do ukončenia zabitia, veterinárnej prehliadky, klasifikácie a zatriedenia do triedy kvality.

(2) Sprievodným dokladom každého kusa jatočného hovädzieho dobytku určeného na zabitie je pas.2) V dokladoch o prevzatí dodávky jatočného hovädzieho dobytku sa uvádzajú údaje o spôsobe ustajnenia a čase nakládky na farme ako podklad na manipuláciu s nimi v bitúnku pred zabitím z dôvodu obmedzenia výskytu tmavého mäsa (DFD).

(3) Trieda kvality je výsledná trieda hodnotenia upraveného jatočného tela hovädzieho dobytku získaná kombináciou kategórie, mäsitosti a pretučnenosti.

(4) Ak ide o jatočné ovce s hmotnosťou do 13 kg vrátane, výsledná trieda kvality sa získa kombináciou hmotnosti jatočného tela, farby mäsa a pretučnenosti. Trieda kvality pri ovciach s hmotnosťou vyššou ako 13 kg sa výsledná trieda upraveného jatočného tela oviec získa kombináciou kategórie, mäsitosti a pretučnenosti.

(5) Mäsitosť je vývin svalového tkaniva, najmä pleca, chrbta a stehna v pomere k ostatným častiam jatočného tela.

(6) Pretučnenosť je vývin tukového tkaniva, tukové pokrytie a množstvo zásobného tuku.

(7) Jatočný hovädzí dobytok a jatočné ovce sa dodávajú na bitúnok čisté a pred dodaním na bitúnok sa 12 hodín nekrmia.

§ 3

(1) Jatočný hovädzí dobytok sa po zabití zatrieďuje do príslušnej kategórie jatočného tela dobytku, pričom sa zohľadňujú údaje uvedené v sprievodných dokladoch.

(2) Zatriedenie jatočných tiel hovädzieho dobytku do jednotlivých tried mäsitosti a pretučnenosti sa vykonáva vizuálne po konečnej úprave jatočného tela a veterinárnej prehliadke pri vážení.

(3) Jatočné polovice toho istého tela hovädzieho dobytku sa zatrieďujú do tried mäsitosti a tried pretučnenosti podľa znakov uvedených v prílohe č. 2.

(4) Zatriedenie jatočného tela hovädzieho dobytku do triedy kvality sa vykonáva kombináciou označenia kategórie tela jatočného hovädzieho dobytku, triedy mäsitosti a triedy pretučnenosti.

(5) Jatočné telá oviec do 13 kg vrátane sa zatrieďujú do tried kvality posúdením hmotnosti jatočného tela, pretučnenosti a farby mäsa podľa znakov uvedených v prílohe č. 3.

(6) Jatočné telá oviec s hmotnosťou vyššou ako 13 kg sa zatrieďujú do jednotlivých kategórií podľa veku zvierat a triedy kvality posúdením triedy mäsitosti a triedy pretučnenosti podľa znakov uvedených v prílohe č. 4.

(7) Zatriedenie jatočného tela ovce sa vykonáva pri ovciach s hmotnosťou jatočného tela do 13 kg vrátane kombináciou kategórie, hmotnosti jatočného tela a triedy kvality, farby mäsa určenej subjektívne podľa štandardnej farebnej stupnice na boku na priamom brušnom svalu (musculus rectus abdominis) a triedy pretučnenosti.

(8) Zatriedenie jatočného tela ovce s hmotnosťou vyššou ako 13 kg do triedy kvality sa vykonáva kombináciou označenia kategórie jatočného tela ovce, triedy mäsitosti a triedy pretučnenosti.

(9) Okrem klasifikácie a zatriedenia jatočného tela do triedy kvality klasifikátor posudzuje aj správnosť rozdelenia a opracovania jatočného tela podľa § 1. Na prípadný nesúlad upozorní prevádzkovateľa bitúnku formou zápisu.

§ 4

(1) Označenie triedy kvality na upravenom jatočnom tele hovädzieho dobytku a oviec vykonáva klasifikátor ihneď po klasifikácii a zatriedení zdravotne neškodnou, nezmývateľnou, nerozmazateľnou farbou alebo iným spôsobom schváleným orgánom veterinárnej a potravinovej správy.

(2) Označenie jatočného tela hovädzieho dobytku sa vykonáva na obidvoch predných nožinách alebo na povrchu obidvoch pliec a stehien tak, že najprv sa označí písmenom kategórie jatočného hovädzieho dobytku a ďalej písmenom triedy mäsitosti a číslicou triedy pretučnenosti. Okrem označenia triedy kvality klasifikátor označí jatočné telo hovädzieho dobytku aj odtlačkom pečiatky, ktorá je zhotovená podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5 bode 1. Vyžaduje sa, aby písmená a číslice boli vysoké najmenej 20 mm, ľahko čitateľné a nerozmazateľné. Klasifikátor potvrdzuje ním vyhotovené dokumenty odtlačkom pečiatky, ktorá je zhotovená podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5 bode 2.

(3) Označenie jatočného tela oviec triedou kvality sa vykonáva na vnútornej strane obidvoch stehien. Vyžaduje sa, aby písmená a číslice boli vysoké najmenej 15 mm, ľahko čitateľné a nerozmazateľné. Okrem označenia triedy kvality klasifikátor označí jatočné telo oviec aj odtlačkom pečiatky, ktorá je zhotovená podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 11 bode 1. Vyžaduje sa, aby písmená a číslice boli vysoké najmenej 20 mm; majú byť ľahko čitateľné a nerozmazateľné. Klasifikátor potvrdzuje ním vyhotovené

dokumenty odtlačkom pečiatky, ktorá je zhotovená podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5 bode 2.

(4) Označovanie odtlačkom pečiatky možno nahradiť etiketou. Etikety možno skladovať a pripevňovať len v schválených zariadeniach, 3) ktoré zabíjajú zvieratá; vyžaduje sa, aby mali rozmer najmenej 5 10 cm. Okrem označenia kategórie jatočného tela a triedy mäsitosti a pretučenosti sa na etikete uvádza identifikačné číslo klasifikátora, číslo bitúнку, identifikačné číslo jatočného zvierat'a, pohlavie, číslo chovateľa, dátum zabitia a hmotnosť jatočného tela.

§ 5

(1) O vykonanej klasifikácii jatočne upravených tiel hovädzieho dobytk'a a oviec v bitúнку vyhotoví klasifikátor protokol o klasifikácii podľa vzorov uvedených v prílohách č. 1, 6 a 7.

(2) Protokol o klasifikácii sa vystavuje pre celú skupinu dodaného jatočného hovädzieho dobytk'a a jatočných oviec od jedného dodávateľa za každý deň.

(3) Originál protokolu o klasifikácii sa odovzdá dodávateľovi. Prvé vyhotovenie protokolu o klasifikácii uchováva klasifikátor najmenej šesť mesiacov od dátumu vyhotovenia protokolu. Druhé vyhotovenie protokolu o klasifikácii zašle klasifikátor do centrálnej evidencie hospodárskych zvierat a tretie vyhotovenie zašle bitúнку, v ktorom sa vykonala klasifikácia.

§ 6

(1) Klasifikátor je osoba, ktorá má osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie klasifikácie jatočne opracovaných tiel do tried kvality. Klasifikátorom môže byť zamestnanec bitúнку alebo nezávislej klasifikačnej agentúry, alebo môže vykonávať túto činnosť ako fyzická osoba podnikateľ.

(2) Odbornú prípravu klasifikátorov zabezpečuje Výskumný ústav živočíšnej výroby v Nitre (ďalej len školiace pracovisko). Prihlášku na odbornú prípravu klasifikátora predkladá žiadateľ na tlačivách podľa vzorov uvedených v prílohách č. 8 a 9 školiacemu pracovisku s označením na obálke Kurz klasifikátorov .

(3) Školiace pracovisko oznámi uchádzačovi dátum a miesto konania odbornej prípravy klasifikátorov. Odbornú prípravu klasifikátorov tvorí teoretická časť a praktický výcvik a ukončuje sa záverečnou odbornou skúškou. Na účely overovania odbornej pripravenosti zriaďuje školiace pracovisko skúšobnú komisiu.

§ 7

(1) Po úspešnom absolvovaní odbornej prípravy dostane absolvent osvedčenie o odbornej spôsobilosti na klasifikáciu jatočného hovädzieho dobytk'a alebo jatočných oviec s prideleným identifikačným číslom (ďalej len osvedčenie). Osvedčenie na základe podkladov zo školiaceho pracoviska vydá ministerstvo. Vzory osvedčenia sú uvedené v prílohách č. 10 a 11.

(2) Platnosť osvedčenia klasifikátora je päť rokov. Po uplynutí piatich rokov sa klasifikátor znova zúčastní na odbornej príprave a skladá skúšky na predĺženie platnosti osvedčenia vždy na ďalších päť rokov. Na túto odbornú prípravu pozýva klasifikátora školiace pracovisko. Ak počas platnosti osvedčenia klasifikátor z akýchkoľvek dôvodov skončil výkon činnosti klasifikátora, neodkladne oznámi túto skutočnosť školiacemu pracovisku a odovzdá osvedčenie ministerstvu.

(3) Okrem odbornej prípravy na získanie osvedčenia sa klasifikátor každý rok zúčastňuje na priebežnom školení klasifikátorov. Na toto školenie pozýva klasifikátora školiace pracovisko. V prípade neodôvodnenej neprítomnosti klasifikátora na tomto školení môže školiace pracovisko ministerstvu navrhnúť, aby klasifikátorovi osvedčenie odňalo.

§ 8

Osvedčenia vydané podľa doterajších predpisov sa považujú za osvedčenia podľa tejto vyhlášky.

§ 9

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 682/2002 Z. z. o klasifikácii jatočného hovädzieho dobytk'a a oviec a o vydávaní osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

§ 10

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembra 2004.

Zsolt Simon v. r.

- 1) Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 17/2001 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o označovaní hovädzieho dobytk'a, o evidencii hovädzieho dobytk'a a o vedení centrálneho registra hovädzieho dobytk'a. § 18 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.
- 2) Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 17/2001 Z. z.
- 3) § 37 zákona č. 488/2002 Z. z.